

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta 12.—
za četrt 8.—
za en mesec 3.—
za Nemčijo ololetno . 25.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
S pošiljanjem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENEČ

Inserati:

Enostopna petstvar (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 v
za trikrat 10 v
za več kot trikrat 9 v

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrat 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljanju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izvenoma nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Sprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Upraviškega telefona št. 183.

Današnja številka obsega 6 strani.

Dr. Ploj kot politik.

(Dopis iz Štajerskega.)

Dr. Ploja pozna vsa slovenska javnost kot moža, ki išče sebe, ne zasleduje pa na svojih političnih potih koristi Jugoslovancov. Tudi v najvažnejših momentih je bil dr. Ploj vedno pripravljen zapostaviti svoji osebnosti in vladi na ljubo najvitalnejše interese jugoslovanske politike.

Kdor pazno motri politiko in taktiko dvornega svetnika dr. Ploja posebno v zadnjem času, mora se zgražati nad spreminjajočo se naravo tega poslanca, ki je ob prvem javnem nastopu obetal mnogo, prav mnogo uspehov. Nečemo govoriti o tem, kaj je storil za potrditev ali nepotrditev Ivana Hribarja kot župana stolnega mesta Ljubljane. Ker je v pravdi dr. Tavčar in dr. Triller-Ribnikar poklican kot prič, bomo itak slišali, v čem so obstajale njegove transakcije. Osupniti in ogorčiti mora vsakega slovenskega rodoljuba na Štajerskem, bodisi posvetnega, bodisi duhovskega stanu, če se vlada barona Bienenrtha, proti koji so v interesu slovenskega vseučilišča Slovenci v državnem zboru vpriporčili obstrukcijo z odobrenjem dvor. svetnika dr. Ploja, obrne zaupno na tega poslanca za posredovanje takih kočljivih zadev, kakor je potrditev ali nepotrditev lj. župana. Dozdeva se nam, da v tem poslancu tiči dve duši, birokratska in poslanska duša. Kot birokrat je dr. Ploj vladi povsod na uslugo; kot poslanec ji dela na videz včasih opozicijo ali celo obstrukcijo, ker to zahteva decorum, ne pa njegovo prepričanje. Še ko je pokojni poslanec Josip Žičkar živel in ko sta bila ž njim v enem in istem klubu, ni hotel dr. Ploj podpirati akcij, če se je šlo za kako kočljivo zadevo, katera bi postala neprijetna kakemu visokemu dostojanstveniku. Dokaz temu je dejstvo, da dr. Ploj ni maral podpisati gotovih interpelacij, tako da je gospod Žičkar moral drugod si podpise priskrbeti, kar je včasih jako težavno opravilo. To so pa bile interpelacije, ki so bile stvarno in formalno popolnoma upravičene, to so bile interpelacije, ki so se dotikale takih oseb, ki so za Ploja pri prvem nastopu najbolj agitirale. Če bode skušal g. dvorni svetnik dr. Ploj to utajiti, bomo mu postregli z dejstvi. Učinek takega dvoreznega nastopa je ta, da se je navdušenje za Ploja tudi pri volilcih

ptujskega okraja popolnoma ohladilo. Dvema gospodoma se ne more služiti; če je dvorni svetnik uvidel, da mandat nasprotuje njegovim birokratskim obzirom, naj bi se bil odločil za eno ali drugo.

Drugi slučaj Pojeve bojazljivosti in birokratske obzirnosti nam nudi njegov list »Sloga«. Št. 117 tega lista iz leta 1909, bila je zaplenjena od c. kr. drž. pravdnistva v Ljubljani. Vsak poslanec skuša v takem slučaju imunizirati zaplenjeni članek po interpelaciji, ki se poda v državnem zboru in ki je naslovljena na justičnega ministra. To je bila tudi dolžnost dvornega svetnika Ploja glede konfiskovanega »Sloginega« članka. Toda čujte in strmite. **Dotične interpelacije ni podpisal na prvem mestu dvorni svetnik Ploj, ampak dr. Rybař,** prav po receptu: Rybař, geh' du voran, du hast die großen Stiefeln an. To je znak klaverne prožnosti in nesmiselne upogljivosti, ki državnega poslanca in ljudskega zastopnika kaj slabo diči. Sedaj naj pa javnost primerja nastop nemškega ministra - rojaka Schreinerja s tem potuhnjnim nastopom dr. Ploja. Res skrajni čas je že, da ta poslanec čimprej izgine iz pozorišča slovenske javnosti! Resnicoljub.

Čehi in Slovenci.

Neka dunajska korespondenca objavlja iz praških čeških virov sledeča zanimiva izvajanja:

»V nemškem strankarskem časopisu se pojavljajo sedaj pogosto razmotrivanja o zlih posledicah, ki jih mora povzročiti zedinjenje čeških strank za vodstvo dr. Šustersiča v »Slovanski Enoti«. Vsa stvar se hoče predstavljati, kakor da bi se hotelo doseči zedinjenje samo zato, da se krepko zavrne dr. Šustersičev vpliv in določi njegovemu postopanju proti zistemu in vladi gotov cilj. Smisel vsega tega je sledeča: Čehi se združijo, prevzamejo sami vodstvo »Slovanske Enote«, onemogočijo slovensko obstrukcijo in — izboljšajo tako bistveno položaj vlade, ker ji usvarijo zopet položaj, poljubno vporablja svojo večino proti opoziciji in zlasti še proti »Slovanski Enoti«. Slovanski čitatelj preide preko te izredno neenotne kalkulacije s pomilovalnim nasmehom k dnevnemu redu, v interesu prave orientacije. Toda tudi neslovanska politična javnost se mora nujno svariti izrečno pred takim zavijanjem pravega položaja. Ne sme se

prezreti, da se je zavzelo za zedinjenje od narodno - radikalne in agrarne strani, ne pa od strank, ki so nasprotno ostrejši dr. Šustersičevi taktiki. Specielno o motivih miroljubnih radikalcev se poznavalec čeških strankarskih razmer ne bo motil. Iskati jih je v želji, omejiti še vedno veliki vpliv Mladočehov in paralizirati tendence katoliško-narodnih s pomočjo majoritetnega principa. Ne motili bi se radikalci, ako bi se zedinjenje doseglo v resnici in ne samo na videz, kar je pa dosedaj še zelo dvomljivo. Vsak pameten človek na Češkem želi, da se konča nesrečno gospodarstvo posameznih frakcij, in javnost to tudi naravnost zahteva. Javnost pa bi brezdvomno izvršeno zedinjenje tudi nadzirala in zgodilo bi se lahko radikalcem, da bi izgubili v novi formaciji svojo prostost. Sodelovali bi v politiki, ki se razlikuje od njihove, obenem pa ostali v vpregi, da bi se ne razkrinkali pred javnostjo kot rušitelji miru in enotnosti. Kar se pa tiče razmer v »Slovanski Enoti« in specielno razmerja med Čehi in Slovenci, potem si tozadevno ne smejo ustvarjati iluzij niti v nemških niti v vladnih krogih. Res je, da je del čeških poslancev perhoreciral obstrukcijo Slovencev proti italijanski fakulteti in tudi ni gotovo, a vendar mogoče, da se češki enotni klub izreče proti nadaljevanju obstrukcije. S tem pa bi Slovenci in Jugoslovani ne izgubili svoje akcijske svobode v državnem zboru, oni morejo mirno obstruirati dalje, ne da bi se bilo treba bati, da se razbije »Slovanska Enota« in bi se Čehi vdinjali vladi. Šlo bi se ravno samo za neenako mnenje glede na taktično postopanje. Solidarnost »Slovanske Enote« pa bi ostala popolnoma nedotaknjena na svojem principielno opozicijskem stališču proti vladi, ki stoji za nemštvom. Pri sedanjem položaju stvari mora vsaka melioracija čeških strankarskih zadev samo bolj krepko utrditi svoje opozicijsko stališče, kakor tudi »Slovanske Enote«. In tako mora biti pod vsakim pogojem.

Hrvaške zadeve.

Plenarna konferenca hrvaško-srbske koalicije. Fuzija sprejeta.

Dne 13. t. m. se je v Zagrebu vršila plenarna konferenca hrvaško-srbske koalicije, da zavzame stališče glede novega programa in fuzije. Predsedoval je Grga Tuškan. Konferenca je sprejela fuzijo koalicijskih hrvaških strank enostavno na znanje (event. izpremem-

be v programu izvršiti, je kompetenten ustanovni shod nove stranke), na kar je dr. B. Medaković v imenu srbske samostalne stranke fuzijo pozdravil in izjavil, da ostane njegova stranka z novo hrvaško stranko v koaliciji. Hrvatje so takoj nato izvolili začasni odbor nove stranke; predsednik je Grga Tuškan (dosedanji predsednik koalicije), podpredsedniki pa: dr. Aleksander Badaj (avtonomni klub), dr. Bogoslav Mažuranić (Hrv. stranka prava) in dr. Ivan Lorković (Hrv. ljudska napredna stranka). Po izčrpljivi debati je bil sestavljen in objavljen tale komunique:

»Po izjavi zastopnikov hrvaških strank, da sprejmejo program nove stranke in da pritrjujejo fuziji, izrazila je srbska samostalna stranka, da jemlje fuzijo hrvaških strank na znanje in ostane z novo stranko tudi v bodoče v koaliciji. Vsled tega ostane dosedanja organizacija hrvaško-srbske koalicije in se ni volilo novega skupnega izvrševalnega odbora. Z ozirom na predstojenče volitve je koalicija izjavila, da pojde samostojno in solidarno v volivni boj ter apelira na svoje somišljenike, da volijo v sabor le tiste kandidate, katere jim ona kot take priporoča. Ob enem koalicija odločno obsoja vsak vpliv državne oblasti na svobodo volitev in protestira proti nasilnostim pri volivnih pripravah, posebno še proti razpustu zaupnih sestankov, ki so se v zadnjem času dogodili.«

Tako se igra med banom in koalicijo nadaljuje; kot premaganec noče ni eden ni drugi ostati na političnem polju, popolnega in definitivnega razkola pa se tudi oba ogibata. Vsako preokovanje o nadaljnjem razvoju te dotrajne krize in o izpadu volitev pod sedanjimi razmerami bi bilo prazno; zato: čakajmo, da vidimo!

Ponižani Mažari.

Mažari so zelo ponižani. Ogrski finančni minister pl. Lukacs je namreč bil prisiljen, da je opustil načrt najeti na Francoskem 560 milijonov državnega posojila. Pogajati se je pričela o najetju posojila s francoskimi denarnimi mogotci že prejšnja ogrska koalicijska vlada.

Časopisje se sedaj temeljito bavi z razlogi, zakaj da so se prehinila pogajanja med mažarsko vlado in francoskimi denarnimi Judi. Zelo škodoželjno piše glasilo avstr. judovskih denarnih mogotcev »N. Fr. Presse«. Norčuje

LISTEK.

De'le z biseri.

Angleško spisal H. Rider Haggard. — Prevel J. M. (Dalle.)

XX. POGLAVJE.
Trgovce Demetri.

Ko je v oni strašni noči v starem stolpu Mirijam planila naprej in izbila Judu svetilko iz rok, se je Nehušta sklonila k Marku in ga z velikim naporom napol vlekla napol nesla skozi vhod. Potem se je ustavila, da pride nekoliko do sape in tedaj je čula, kako se je skala zaprla za njo. Ker je bilo pa temno, ni vedela, da je Mirijam ostala zunaj in je rekla:

»Oh, kake sitnosti delajo ti možje nam ubogim ženskam! No, ravno prav in mislim, da nas nikdo ni videl!«

Nobenega odgovora — glas ni mogel prodreti skozi skalovje, notri pa je vladala smrtna tišina.«

»Mirijam! V imenu Kristusovem, kje pa si, Mirijam?« zakriči Nehušta prestrašena, da je odmevalo po hodniku. — »Kje pa si, Mirijam?«

Ravno tedaj se vzbudi Mark.

»Kaj se je zgodilo? Kje sem, Mirijam?« vpraša.

»Mirijam je v rokah Judov v starem stolpu, vrata so pa zaprta za nami. Vražji Rimljan!« jezno zavpije Nehušta.

»Da je rešila tvoje življenje, je žrtvovala svoje. Brez dvoma je skočila izza vrat, da izbiže Judu svetilko iz rok, predno se je pa mogla vrniti, se je skala zaprla. Sedaj jo bodo križali, ker je rešila tebe — Rimljana.«

»Ne govori, ženska,« jo Mark prekinel, »odpri vrata. Še sem živ, še se morem bojevati ali,« je pristavil žalosten, »ko se je spomnil, da ni imel meča,« ali vsaj umreti zanj.«

»Ne morem,« odgovori Nehušta. »Ona ima železo, ki dvigne skrivni kamen. Ako bi imel svoj meč, Rimljan, bi nam morda pomagal, toda tudi ta je izgubljen.«

»Ulomi vrata,« reče Mark. »Naprej, jaz ti pomagam.«

»Da, da, Rimljan, ti boš pomagal vlomiti skozi tri čevlje debelo živo skalo.«

Tem besedam je sledil strašen prizor. Nehušta je skušala dvigniti skalo s svojimi prsti, Mark je stal na eni nogi in skušal s svojo ramo premakniti skalo, ki se pa seveda niti pomajala ni. Težko sopeč sta se trudila in napenjala,

a vse zaman, kajti četudi bi se jima bilo posrečilo odpreti vrata, bi Mirijam gotovo več ne dobila v stolpu. Naenkrat Mark preneha.

»Izgubljena je,« vzdihne, »to zaradi mene. O bogovi!« In zgrudil se je na zemljo, kjer je obležal.

Tudi Nehušta je prenehala in stokala: »Bog naj ti pomaga, Mirijam, jaz ti ne morem. Oh, da sem te morala izgubiti in to radi tega človeka!« in srčito se je ozrla na Marka. Najraje bi ga bila umorila v svoji divji žalosti.

»Ne,« je rekla sama pri sebi, »ona ga je ljubila, in ako bi vedela, bi jo bolelo.«

Ko je tako govorila sama s seboj, brez nade, brez pomoči, približali so se z lučjo Esenci. Bil je Itijel. Nehušta stopi proti njemu.

»Hvala Bogu, vendar ste na varnem!« je rekel. »Trikrat sem že stopil gori na stopnice, da bi videl, kje da je Mirijam.«

»Brat Itijel,« odgovori Nehušta, »Mirijam se ne vrne več; odšla je, v zameno pa nam je pustila tega človeka, Marka, načelnika rimske konjice.«

»Kaj hočeš s tem reči?« jo vpraša prestrašen. »Kje je Mirijam?«

»V rokah Judov,« odgovori Nehušta in mu pove vse, kar se je zgodilo.

»Tu ni nobene pomoči,« zaječi Itijel. »Ako bi sedaj odprli vrata, bi razkrili skrivališče ali Judom ali pa Rimljanom; oboji bi nas pomorili, Judje zaradi našega življa, Rimljani pa, ker smo Judje. Drugega nam ne preostaja, nego prepustiti jo božjemu varstvu.«

»Ako bi šlo po moji volji,« odgovori Nehušta, »bi zaupala Bogu in jo obenem skušala rešiti. — Toda kaj hočemo, saj skoro ne gre in ako tudi vse v nevarnost postavimo, nje vendar ne rešimo. — Toda kaj pa storimo s tem človekom?«

»Storili bomo zanj, kar moremo,« odgovori Itijel, »kajti tako bi tudi storila Mirijam, ki se je darovala zanj. Tudi je bil pred leti naš gost in je naš prijatelj. Počakaj tukaj nekoliko časa, da pripeljem ljudi, ki ga odneso v našo dvorano.«

Itijel je odšel in se vrnil z več brati, ki so vzdignili Marka in ga nesli po stopnicah navzdol do one temne sobane, kjer je spala Mirijam, drugi pa so zaprli vrata in tako zastavili hodnik s težkimi kameni, da skoro ni bilo mogoče brez velikih naporov priti skozi.

Tukaj v tej tihoj, temni sobani je ležal Mark dolgo časa brez zavesti, huda vročica ga je mučila in ako bi ne bilo skrbne postrežbe in zdravnikov med Esenci, bi bil moral umreti. Z vsa

se in naglašala: Mala napitnina bi zadoščala in Mažari bi dobili v Parizu posojilo. Nič drugega bi ne bilo potreba, kakor da bi Ogrska preskrbela izstop naše države iz trozveze in dobila bi na Francoskem denarja, kolikor bi hotela. Norčuje se iz francoskih ministrov, češ, rekli niso niti besedice, niso osebno nastopili pri francoskih bankirjih, ampak v takih slučajih zadostuje migljaj z roko, pomežikanje z očmi in bankir zna, kaj da naj stori. Francoski bankirji so morali znati, kaj da misli vlada o mažarskem posojilu. Francoski minister jim je rekel, da ima Francoska že zdaj veliko inozemskih zadolžnic in da pride po posojilo zaveznik Rusija. Francoski bankir razume in piše v Budimpešti, da ne more dovoliti posojila, ker rabi denar doma, sklicuje se na slabo žetev, na ameriško krizo.

Norčuje se še naprej iz Lukacsa, ker je malouvaževal tiste inozemske liste, ki so pred meseci začeli pisati proti posojilu. Boj so pričeli proti posojilu Angleži. Nekaj zelo ugledni angleški mesečnik je zasmehoval francoske denarne mogotce, češ, kako morejo podpirati sovražnike tripelentente Angleške, Francoske in Rusije. Še ta mesec je pisala neka zelo ugledna angleška revija o posojilu in vprašala francoske denarne mogotce, če je dobro za Francosko, da plačajo tisto britev, ki je namenjena, da prereže Francoski vrat. Tako in podobno so pisali pariški, londonski in peterburški listi. Dunajski Jud to izrablja proti Lukacsu, češ, da migljejev s koloni ni razumel in da ni imel dovolj ponosa, da bi bil takoj prekinil pogajanja s Francozi.

Končno pove dunajski Jud Mažarom, da bi jim ne bilo treba beračiti za posojilo na Francoskem, češ, denar bi se že tudi dobil na domačem trgu. Škodoljnost avstrijskega Rotšilda, ki so ga Mažari prezrli, je umevna. Mažarski seveda zdaj ne bo preostajalo drugega, kakor da ugrizne v kislno jabolko in da potrka pri avstrijskem Rotšildu, ki bo že skrbel proti dobremu plačilu za to, da preskrbi Mažarom tisti denar, ki jim ga ni hotel ali mogel z ozirom na francoske državne posoditi francoski Rotšild. Morebiti bo še skrivaj participiral pri kupčiji tisti francoski Rotšild, ki je zdaj dal košarico Mažarom.

Francozi naglašajo, da morajo preskrbeti Rusiji 900 do 1000 milijonov frankov. Francozi morajo preskrbeti denar celemu svetu. Francosko občinstvo ni več voljno nalagati svoje premoženje v inozemskih popirjih, ker je preplavljeno z evropskimi in ameriški popirji. Slaba žetev na Francoskem povzroči, da bo šlo veliko denarja iz Francoske za žito.

Ogrska bi bila porabila 215 milijonov za zakladne listine, ki zapadejo koncem letošnjega leta, ostanek 345 milijonov kron bi zadoščal, da refundirajo konto - korentni predujem, ki ga je ogrski finančni minister vzel pri bankah. Ogrskemu finančnemu ministru bi preostalo še 245 milijonov kron, ki bi jih deloma porabil za investicije ogrskih državnih železnic, ki ne morejo več zadoščati zahtevam, ki jih stavi moderna tehnika na železnice. Znižati so morali n. pr. zadnje čase po ogrskih državnih železnicah brzino brzovlakov.

skrbjo so mu sprali globoko rano na glavi in obvezali rano tudi na nogi.

Mej tem časom so po svojih ogledih zvedeli, da je padel tempelj in gora Sijon. Čuli so tudi, kako so Mirijam postavili vrh Nikanorjevih vrat, vendar niso mogli poizvedeti, kaj se je pozneje zgodilo z njo. Bali so se, da je umrla in sočutno so žalovali za njo.

Ker je Esencem zmanjkalo živeža in ker Rimljani niso več tako pazljivo stražili, so sklenili, da poskusijo pobegniti iz teh strašnih prostorov, ki so jim toliko mesecev dajali varno zavetišče. Toda kaj naj store z Markom, ki je bil sicer rešen smrtni nevarnosti, vendar se mu je vsled rane v glavi še vedno bledlo. Nekateri so bili za to, da ga odslavimo, drugi da ga pošljejo Rimljanom nazaj; Nehušta pa jim je dokazovala, da bi bilo zelo modro, ako ga obdrže kot tala, da bi v slučaju, ako jih na begu zalotijo Rimljani, z njegovo pomočjo rešili svoje življenje. Esenci so pritrdili nasvetu Nehušte, ne toliko radi dobička, ki bi ga imeli od njega, marveč radi tega, ker so vedeli, da bi bilo to po godu tudi izgubljeni deklici, ki je najbrže umrla, da reši tega človeka.

V temni, viharni noči je nekaj dni pozneje korakala četa mož bledih obrazov po hodnikih in skozi odprto na prosto. Seboj so nosili nosilnice z bolniki, med katerimi sta bila tudi Itijel in Mark. Nikdo jih ni oviral na potu, kajti Rimljani so zapustili ta del razdejanega mesta in so taborili po stolpih

Ogrskemu finančnemu ministru zdaj po mnenju avstrijskih denarnih mogotcev ne preostane nič drugega, kakor da se obrne na domači avstrijski trg, z drugimi besedami, da potrka pri avstrijskem Rotšildu, ki že namigava med vrstami v svojem časopisu, da bo že preskrbel denar. Seveda bo skrbel za to, da bo napravil dobro kupčijo in bo gledal, da ga Mažari plačajo tudi za to, ker so se pred njim obrnili na njegovo francosko sorodstvo. Upa, da bo spravil ogrsko posojilo na avstrijski in na nemški trg, seveda po ovinkih mu pa bosta priskočila na pomoč in delila plen z njim poleg frankobrodkega Rotšilda tudi pariški in londonski Rotšild na račun ogrskega davkoplačevalca. Sicer pa tolaži avstrijski Rotšild Mažare, da bo cenejši, kakor njegov francoski sorodnik.

Samoočebni je umevno, da so na dunajski borzi padli mažarski popirji in sicer rente za en odstotek, kreditne akcije za 2 K, ogrska kreditna banka za 5 K 25 v, zemljiški kredit za 13 K, bančne akcije za 8 K, Union-banka za 75 v, Peštansko-komercialna za 15 K.

Neodvisno avstrijsko časopisje naglašala, da Mažari zato niso na Francoskem dobili posojila, ker nihče ne zna, kako se razvije državno pravno razmerje med Ogrsko in Avstrijo in da je doživela polom tista ogrska struja, ki dela na ločitev Ogrske od Avstrije. Bankirji so previdni in tudi francoski bankirji ne bodo kar tebi nič meni nič posojali, če niso zagotovljeni, da je dolžnik dober in da živi v ugodnih razmerah, kar se pa Ogrski ne more z vso trgovsko gotovostjo trditi.

Iz Pariza je pa došlo še neko poročilo francoskih denarnih mogotcev, ki izjavljajo, da pogajanja glede na mažarsko posojilo še niso popolnoma izjalovljena in da niso nameravali pogajanj prekiniti. Bodočnost pokaže, če je morebiti Lukacs s svojim korakom pritisnil na denarni trg.

Pasivni odpor na južni železnici.

Včeraj zjutraj so se vrnili na svoja mesta upravni svetniki južne železnice na Dunaj s počitnic. Pričeli so se takoj posvetovati z zaupniki železničarjev. Koaliciji, ki se pripravlja na pasivni odpor, pripadajo društvo ekspedientov južne železnice, društvo avstrijskih železniških uradnikov, državna zveza nemških avstrijskih železničarjev, zveza železničarjev južne železnice in avstrijsko društvo vlakovih ekspedientov. Koalicija je imela včeraj dopoldne sejo na Dunaju. Sklenili so, da izroče upravnemu svetu južne železnice spomenico, ki naglašala, da se pasivni odpor ne prične ob 1. uri ponoči 15. septembra, če upravni svet pravno-veljavno pripozna: 1. Popolna izločitev dveh uradnikov direkcije pri rešitvi vseh presonalnih vprašanj. 2. Nihče naj ne bo kaznovan zaradi sedanje akcije. 3. Upravni svet naj pravno-veljavno izjavi, da sporazumno z vodstvom koalicije in s personalno komisijo izpolni do 13. oktobra letos v polnem obsegu zahteve, ki so bile naznanjene upravi v sejah personalne komisije dne 8. septembra 1908, 14. julija 1909, 24. in 25. junija 1910. 4. Koalicija

na gori Sijon, kjer se je še vedno nekaj Judov branilo.

Ko se je zdanilo, so bili že na poti proti Jerihi; vsa pokrajina je bila opustošena. Na poti so živeli ob koreninah in onem živežu, kolikor ga jim je še ostalo. Brez posebnih težav so prišli do Jerihe, kjer niso našli drugega, kakor kup razvalin, po katerih se je potikalo nekaj lačnih roparjev. Odtod so šli dalje na svojo naselbino, ki je bila večidel opustošena in požgana. Preiskali so takoj skrivne jame za gričem, kjer so imeli svoje zaloge, in veselili so bili, ko so se prepričali, da jih sovražniki niso iztaknili; imeli so za prvo silo dovolj živeža.

Tukaj so se zopet ustanovili in začeli obdelovati polja, ker jih ne Rimljani, ne roparji niso nadlegovali. Ko je prišla žetev, so bili zopet preskrbljeni za svoje potrebe.

V tem zdravem zraku in ob dobri postrežbi je Mark hitro okrevljal. Ko se je zopet zavedel, je spoznal Nehušto in jo vprašal, kaj se je zgodilo. Povedala mu je vse, kar je vedela, in tudi da je Mirijam po njenih mislih mrtva. Te novice so ga silno užalostile. Esenci so ravnali sicer zelo prijazno z njim, vendar so mu namignili, da je njih vjetnik. Ker se je njegova rana v kolenu zelo počasi celila, se ni bilo bati, da bi odšel, tudi ako bi mu dovolili, in tako je posedal ob bregovih reke Jordan, žalujoč po preteklosti in skoro brez upanja za prihodnost.

(Dalje.)

bo predložila sporazumno s personalno komisijo zadevo shodu zaupnikov, ki sklepa o nadaljnjih korakih. Uradništvo se v toliko ozira na finančno stanje južne železnice, da za zdaj zahteva zgolj, naj se vse pri državni železnici dovoljene zahteve istočasno uvedejo tudi na južni železnici. Sinoči, dne 14. t. m., je sklenila koalicija, da se prične pasivna resistenca v prometni službi. Koalicija je o svojem sklepu podala sledečo izjavo: »Na južni železnici je nastala pasivna resistenca. Glavno ravnateljstvo južne železnice je namreč pozvalo koaličijski odbor in člane personalne komisije in jim naznanilo, da južna železnica ne dovoli več, kolikor je že dovolila. Zato se prične dne 15. septembra ob 1. ponoči po vseh avstrijskih progah južne železnice služba po predpisih. V seji zvršilnega odbora koalicije je vladalo složno vojno razpoloženje. Splošno se je naglašalo, da je edino zdaj jeseni ob pomnoženem prometu mogoče kaj doseči. Vsako zavlačevanje bi pomenjalo odgovoriti boj za dobo enega leta.

Nemško-nacionalna korespondenca poroča, da se udeležujejo pasivne resistence vse organizacije izvenšji socialne demokracije. Socialno demokratsko časopisje javlja, naj socialni demokrati počakajo, kaj da jim ukaže vodstvo njihove organizacije.

Južna železnica je obljubila ob končani pasivni resistenci leta 1907, da bodo vseh izboljšanj uslužbencev državne železnice deležni tudi uslužbenci južne železnice. Kar je pa obetala, ni držala, zato je zdaj napovedana pasivna resistenca popolnoma upravičena.

Dnevne novice.

Shodi Slov. Ljud. Stranke. Slov. katol. politično društvo za idrijski okraj, je priredilo sledeče shode, na katerih je govoril poslanec Gostinčar: V četrtek dne 8. t. m. popoldne v Kanomlji, v soboto dne 10. t. m. zvečer v Idriji in v nedeljo na Vojskem. V Kanomlji in na Vojskem, sta bila shoda zelo dobro obiskana in tudi v Idriji se je delavstvo odzvalo v lepem številu. Na vseh shodih se je izreklo popolno zaupanje poslancem Slov. Ljud. Str.

+ Posredovanje za Hribarja. Kako so liberalci za Hribarja posredovali, se vedno jasneje vidi. Dočim je dr. Šusteršič takoj, ko je izvedel, da vlada Hribarja noče potrditi, s stališča mestne avtonomije odločno zahteval potrditev, je Ploj tekkel v Ljubljano ne k Hribarju, ampak k dr. Tavčarju in dr. Trillerju mešetariti! Ta res zanimivi voditelj jugoslovanske obstrukcije ni nastopal z vso odločnostjo za potrditev ter dosledno za avtonomijo ljubljanskega mesta, ampak je hitro takoj v začetku začel po svoji stari navadi — mešetariti. Ravno to neodločno postopanje je v prvi vrsti zakrivilo vse nadaljne vladne korake. In pri tem se »radikalni« mladini še zavzemajo za takega človeka kot je Ploj, ki se je za Hribarja potegnil šele 14. avgusta, ko je vedel, da je — prepozno, ker je cesar že 6. avgusta podpisal nepotrđitev.

+ Zopet »Narodove« laži. »Narod« zelo stoka ob udarcih mladincev. Dr. Tavčar se predstavlja v »Narodu« svetu kot objokan narodno-napredni mučenik, predstavitev najzvišenejših političnih nedolžnosti. Na vsaki strani »Narodovi« se čita, »kako dr. Tavčar globok občuti krivico, ki se mu godi«. Dr. Tavčar torej ne sme krivice trpeti, a »Narod« pa sme drugim z lažmi in podlostmi krivico delati ter s tem biti na vrhu »liberalne politike«. Tako je te dni »Narod« priobčil napad na dr. Šusteršiča ter računal pri tem s tem, da je dr. Šusteršič na potovanju in da se ne bo mogoče hitro informirati o njem. »Narod« je priobčil o dr. Šusteršiču naslednjo notico:

»Dr. Šusteršič in poštni uslužbenci. Iz krogov poštinih uslužbencev se nam piše: Za časa državnoborskih volitev so imeli klerikalci polna usta medu za poštne uslužbenke ter so jim za slučaj, da volijo klerikalnega kandidata, obljubovali zlate gradove v oblakih. Dr. Šusteršič je takrat celo priredil poseben shod v »Unionu«, kjer se je na vse pretege laskal poštinih uslužbencem ter jim zatrjeval, da se bo v državnem zboru z vso vnemo potegoval za uresničenje njihovih upravičenih zahtev. To je bilo takrat, ko so klerikalci skušali vloviti v svoje mreže poštne uslužbenke. Nedavno tega pa se je baje nek poštini uslužbenec, ki pa nota bene ni naprednega mišljenja, obrnil na dr. Šusteršiča s prošnjo, naj bi neke inter-veniral njemu na korist. In kakšen odgovor je dobil? Klerikalni gromovnik mu je baje odgovoril, da se zanj ne bo zavzemal, češ, da je načelen nasprotnik zahtev državnih uslužbencev. A kljub temu se bodo tudi v bodoče našli med

poštinih uslužbenci kalini, ki bodo glasovali za klerikalce in šli z njimi skozi drn in strn.«

Dasi je za take izraze, katere »Narod« podtika, dr. Šusteršič sploh nezmožen, smo vendar pokazali dr. Šusteršiču, ko se je slučajno mudil v Ljubljani, dotično »Narodovo« notico, in dr. Šusteršič nam je potrdil, da je notica navadna »Narodova« laž. S takimi sredstvi hoče delovati »Narod« proti našim možem; kaj drugega tudi sedaj v dobi »Tavčarjevega mučeništva« ni pričakovati. Pa obračun že prihaja — liberalci se ujedajo v lastne neresnice in laži. — Poleg te laži je »Narod« osolil te dni svoja poročila tudi s staro lažjo o »Piusvereinu«, češ, da je dr. Žitnik šel v Inomost zato, da bi dal »Piusvereinu« »Slovincu« 50.000 kron. Take bedastoče poganjajo na liberalnih zelnikih. Mi nemškega kršč. socialnega »Piusvereina« nikdar nismo podpirali, zato od njega tudi nič ne moremo zahtevati, nismo nič dobili in dobiti ne moremo. »Piusverein« je organizacija nemških krščanskih socialcev, ki z našo slovensko organizacijo nima nobene zveze. Mi imamo v našem ljudstvu dovolj moči, liberalci pa imajo »moč« le — v lažeh.

+ Slovensko liberalno učiteljstvo. Svojim očem ne moremo verjeti, ko čitamo v časopisih od torka najnovejšo politično potezo našega liberalnega slovenskega učiteljstva. To učiteljstvo je črtalo eno najvažnejših točk v programu spodnještajerskih Slovencev, namreč točko za samoupravo. Izrekli so se izrecno za to, da naše šolstvo ostane še nadalje pod nemškim deželnim šolskim svetom. Za glavo se mora človek prijeti, če sliši in vidi, da tako ravna ljudje, ki vzgojujejo slovensko mladino in se mnogi še sami smatrajo za Slovence. Listi poročajo o tem, nad vse žalostnem činu: »V Gradcu se je vršila te dni odborova seja štajerske učiteljske zveze, v kateri je združeno vse štajersko učiteljstvo obeh (!) narodnosti. Seje se je udeležil nemško-nacionalni deželni poslanec Otter in je vprašal zastopnike slovenskega učiteljstva po njihovem mnenju glede delitve štajerskega deželnega šolskega sveta. Ti so izjavili, da bi te delitve napredno učiteljstvo na Spodnjem Štajerskem ne moglo odobravati, posebno ne, ako bi se ne izvršila teritorialno. To je sodba naprednega učiteljstva na Spodnjem Štajerju o vprašanju delitve štajerskega deželnega šolskega sveta, kakor jo mislijo in želijo slovenski klerikalci. Sploh pa to vprašanje vsled odpora, ki bi ga na vsak način vzbudilo pri večini štajerskega deželnega zbora, za sedaj ni aktualno.« Tako torej! Slovenski učitelji nočejo delitve štajerskega deželnega šolskega sveta, rajši so še pod tujim jarmom. Vemo, česa se bojijo, ker jim je več do strankarstva, nego do narodnosti! Liberalcem pa čestitamo na stebru njih stranke, na takem učiteljstvu! Nezaslišano je, kako liberalno slovensko učiteljstvo lahkomišleno izdaja slovenski program!

+ Dirigent dalmatinskega kvinteta poslanec Biankini se izraža v svojem glasilu proti obstrukciji in zato, da »se nastopi proti vladi s stvarno in odločno opozicijo, dokler ne dobimo zagotovila, da se bo pravičnejše in objektivnejše oziralo na naše kulturne in gospodarske zahteve«. Torej od boja naj se odstopi, da se naj prosta pot laški pravni fakulteti in proti vladi naj se samo pošteno godrnja, v tem bodo menda garancije za slovenske zahteve in za reciprociteto zagrebškega vseučilišča. Živiljenjska potreba g. Biankinija in njegovih tovarišev je, da se puste od vlade vleči za nos. Na take vloge se pa naši poslanci ne razumejo. Vlada ima iz svoje zadrege jako kratko pot: da naj Slovencem in Hrvatom tisto, kar zahtevajo, ker so naše zahteve upravičenejšje kot pa laške. Umaknili se pa na korist vlade ne bomo. Nekaj takega so v svetlih svojih trenutkih mislili tudi Biankini in tovariši, zato so glasovali celo za zahvalo moškemu nastopu vseučiliškega kluba. Sedaj pa kvintet žvrgoli drugačne melodije. Mi pa ostajemo pri moškem nastopu!

+ O metliškem in radoviškem shodu poroča »Slovenski Narod« v torek na uvodnem mestu. Poročevalec je gotovo akademik Riko Fux, ki je na metliškem shodu zapisaval s samozvestno pozo. Članek sestoji iz zavijanj in krivljenj, nad vsem pa je razlit pritajen gnjev duše, ki ve, da njeno početje ni honetno, niti ne bo uspešno. Verjetno, — sledeča dogodba najboljšje ilustrira omenjeno lažljivo poročilo. Pred kmetskim društvom, kjer se je vršil shod V. L. S., je bil akademik Riko silno razvnet in očital ljudem, da nočejo slišati resnice. Profesor Jarc: Saj lahko skličete shod in poveste ljudem »resnico«! Ali ste volilec? Akademik Riko: Sem. Prof. Jarc: Ali ste stari 24

let? Akademik Riko: Sem. Prvo dejanje končano. Drugo dejanje: Konstatira se, da je gospod akademik Riko Fux rojen 30. marca 1887. Tretje dejanje: Prof. Jarc podučil gospoda akademika, da je lagal. Tudi mu je bilo rečeno, da se ne strinja s častjo akademika, kaj še le radikalnega. Kdor hoče pa vedeti, kaj je govoril profesor Jarc, naj čita »Domoljuba«.

+ **Jezikovna ravnopravnost pri celovškem deželnem sodišču.** Že pred pol-drugim letom je bilo primorano deželno celovško sodišče vloge tudi v slovenskem jeziku sprejemati, na veliko žalost koroških velegermanov se je število vlog zelo pomnožilo. V veliko začudenje je pa deželno sodišče pred kratkim neko vlogo dr. Brejca, ki jo je napravil v slovenskem jeziku, zavrnilo, češ, stranki ste doma v št. Vidu na Zili, torej po mnenju sodišča v kraju, kjer samo Nemci prebivajo. Iz tega slučaja se vidi, kako Nemci povsod kako luknjo iztaknejo, skozi katero bi radi slovenski jezik iz uradov pahnili. Pritožba je šla na upravno sodišče in upamo, da bo isto pritožbi ustreglo.

+ **Glavna skupščina »Avstrijske državne zveze kmečkih zadrug«.** Po nemških časopisih posnemamo, da zboruje na Dunaju glavna skupščina »Avstrijske državne zveze kmečkih zadrug«. Kakor čujemo, sta zastopani na skupščini tudi »Zadružna zveza« in »Gospodarska zveza«. Včeraj so sklenili resolucijo, ki najostreje obsoja postopanje koroške nemške centralne blagajne, ker se ni ozirala na zadružna načela in se ni držala navodil »Splošne zveze«, ker bi ne bila nastala katastrofa, če bi se bila blagajna držala danih ji navodil. Ob tej priliki nastale napade na zadružništvo skupščina odklanja. Kmečko zadružništvo bo tudi v bodoče nadaljevalo zgradbo po načelih samopomoči, samouprave in lastne odgovornosti.

+ **Za reciprociteto hrvaškega vseučilišča** se dne 18. t. m. v Splitu vrši velik ljudski shod, na katerega so povabljeni vsi dalmatin. drž. in dež. poslanci, župani, občine in korporacije. Upajmo, da dalmatinsko ljudstvo ta dan z lovrom ovenča svoje junaške zastopnike — može, kakor Biankini, Tresić in kompanija. Mi čestitamo v naprej!

+ **Iz hrvaškega volivnega gibanja.** V Suhopolje je sklical bivši frankovski poslanec Zatluka zaupen voliven shod, ki ga je pa oblast na željo nekega tamkajšnjega Mažara prepovedala z utemeljitvijo, — da je v Rusiji in Italiji kolera! Po drugih krajih Tomašičevo uradništvo nima toliko humorja ter volivne shode in zaupne sestanke ne ljubih kandidatov kratkoma prepove in z oboroženo silo razžene. Vse kaže na pristne Khuenovske volitve in ni vrag, da bi Tomašič ne dobil »svoje« večine! — Bogoslovni profesor in bivši poslanec dr. Rittig je definitivno odstopil od kandidature v Djakovu. Namesto njega kandidira glasom »Podravske Hrvatske Straže« dr. Stjepan Zagorac, ki kandidira tudi v Koprivnici. Tomašičev kandidat v Djakovu je član bivše mažaronske »Narodne stranke«, dr. Švarcmajer.

+ **Gonja proti don Franu Ivaniševiću,** ki je izstopil iz Hrvaške stranke in vstopil v stranko prava, se nadaljuje. Izvršilni odbor H. S. je na nedeljski seji sklenil proti don Ivaniševiću dvigniti javen protest, ker slednji noče položiti mandata, ki ga je dobil iz rok Hrvaške stranke. Gospoda pri tem pozablja, da je bila ona tista, ki je snedla prvotno izrečno krščansko načelo Hrv. stranke, ko se je prodala Smodlakovski demokratični stranki, in bi bila njena dolžnost ljudstvu vrniti na krščanskem programu pridobljene mandate. Gosp. Ivaniševiću so pa njegovi volivci izrekli zaupnico.

+ **Socialno-zavarovalni pododsek državnega zbora** je v včerajšnji seji sprejel §§ 182.—185. načrta za socialno zavarovanje z nekaterimi važnimi izpremembami. Sprejela se je pariteta odbora v zavarovalnicah proti nezgodam. Sklenilo se je v principu črtati §§ 240.—241. — posebne zavarovalnice. Seje bodo trajale do sobote in se prekinejo zaradi deželnih zborov.

+ **»Agram, Hongrie.«** Kraljevi hrvaški deželni arhiv ima uradne ovitke s sledečim naslovom: »An das Kroatische Landesarchiv, Agram, Hongrie«. Šef hrv. dež. arhiva je Bojničić - Kninski, ki je kandidat bana Tomašiča za predstoječe volitve. Pa je le malo prehud poper to, da celo avtonomni uradniki ne poznajo več hrvaških, oziroma ogrskih državnih mej.

+ **Iz Moravc.** Na Marijin praznik 8. t. m. se je v Moravciah ustanovil telovadni odsek izobraževalnega društva. Ustanovnega shoda se je udeležilo prav zadovoljivo število; odsek šteje sedaj do 30 rednih in nekaj podpornih čla-

nov. Navdušeno je zbranim govoril zastopnik Zveze, vrli Aleksander Jeločnik, ki je posebno pokazal naše svobodomiselnosti Sokole v vsej njihovi grdobiji in svaril fante pred to golaznijo. Hvala mu! Govorili so še razni drugi govorniki, krepko in odločno tudi domači g. kaplan Lovšin, znani govornik in pesnik Jožef Urbanija, ki je ob tej priložnosti zložil tudi kaj lepo pesem himno novoustanovljenemu moravškemu Orlu. Deklamoval jo je z občutkom Ivan Groboljšek. Bog živi novega Orla v prelepi moravški dolini. — Orel priredi koncem meseca dve lepi dramski predstavi in še kaj drugega. Na zdar!

— **Kat. slov. izobraževalno društvo v Hrušici** vabi h gledališki predstavi, ki bo v nedeljo, dne 18. septembra t. l., točno ob pol 4. uri popoldne na vrtu župana g. Korbarja. — Spored: 1. Petje. 2. Deklamaciji: »Jeftejeva prisega«, »Ptičicam«. 3. Šaljivi kuplet: »Zavber France v škornjini«. 4. »Krčmar pri zvitem rogu«, burka v enem dejanju. 5. »Boj za doto«, veseloigra v štirih dejanjih. — Vstopnina: Sedeži I. vrste 60 vin., II. vrste 40 vin., stojšča 30 vin. Otroci do 10. leta plačajo 20 vin. — K obilni udeležbi vabi Odbor. — V slučaju neugodnega vremena je predstava prihodnjo nedeljo, dne 25. septembra.

— **Predavanje v Sorli.** Živinorejska zadruga je priredila dne 8. t. m. popoldne v sobah ljudske šole dvojje predavanje, in sicer: Eno za gospodinje in dekleta, — o umnem perutinarstvu, — drugo pa za gospodarje in mladeniče, — o sadjarstvu. — Prvo predavanje je imel šolski vodja g. I. Zupan iz Dolskega. Predavatelju se je poznalo, da je star praktik. Dasi je bila soba tako polna, da so morali stati ljudje na hodniku, je vendar z veliko spretnostjo vzdržal napeto pozornost pri poslušalcih, ki so brez dvoma dokaj koristnih nasvetov vzele seboj na svoja gospodinjstva torišča in gotovo ne bodo brez sadov. — Drugi predavatelj, deželni sadjarski inštruktor g. M. Humeč, nas je pa razveselil s sila zanimivimi stvarmi o sadjarstvu. Omejil se je strogo na stvari, ki so prav v tem letnem času nujne: Sadna trgateg, shranjevanje sadja in izdelava sadnega mošta. Tudi ta gošpod je dokazal, da je star šolnik. Njegovo predavanje nima nič balasta: jasno, kratko, preprosto in razumljivo, zeno pa vendar zanima poslušalca popolnoma in trajno. Zlasti je bil poduk o napravi dobrega sadnega vino čisto nekaj novega za nas. Po tem receptu napravimo letos takoj poizkus. Obema gospodoma lepa hvala! Obljubila sta, da prideta še in to tem rajša, ker sta oba enoglasno izjavila, da ju je živo zanimanje in napeta pozornost poslušalcev kar očarala.

— **Slovensko bralno in izobraževalno društvo na Reki.** »Novi list« z dne 10. septembra prinaša sledečo vest: »Slovensko bralno in izobraževalno društvo na Reki priredjuje dne 8. o. m. j. u svezi sa obrt.-radn. društvom »Sloga« na Rieci, »Sokolom« na Sušaku, »Sokolom« Volosko-Opatijskim, izlet sa posebnim vlakom u Ilirsku Bistricu, gdje će tamošnji »Sokol« obdržavati svoju javnu vježbu i veselicu« itd. — Hvala Bogu, vendar so enkrat prišli gospodje z barvo na dan. Vedno so vpili, da je društvo nepristransko, sedaj pa bodo šli na veselico »Sokola« v Ilirsko Bistrico s posebnim vlakom. Vemo, da so odbor in društvo v liberalnih rokah, ali tega si niste upali povedati. Najboljše je pač še reči, da je društvo indiferentno, ker ravno indiferentna društva so najboljše tovarne za liberalce. Pokazali ste se, kaj ste, mi sprejmemo to z veseljem na znanje, ker smo se vendar na tako lahek način spoznali. Dolžnost vsakega katoliškega Slovenca je, da ne podpira takega društva.

— **Javna društvena zborovanja** se morajo naznaniti politični oblasti, ne da bi se navedel dnevni red, ker taka zborovanja spadajo pod društveni, ne pa pod zborovalni zakon. Tako je razsodilo c. kr. namestništvo z odlokom od dne 3. septembra 1910, opr. št. 1076/2 vsled pritožbe katoliškega političnega društva v Brežicah, ki se je pritožilo zoper nek tozadevni odlok c. kr. okrajnega glavarstva v Brežicah.

— **Kraljeve strelne tekme v Zagrebu** priredi letošnje jesen tamošnje meščansko strelsko društvo. Kot prvo častno darilo je iz svoje privatne šatulle poklonil cesar 50 cekinov v zlatu.

— **Na rojstni dan umorjena od svoje matere.** Iz Brna poroča g. z dne 15. t. m. Pred tukajšnjim porotnim sodiščem se je včeraj zagovarjala žena šolskega sluga, Emilija Simandl, ki je svojo enoletno hčerko na njen prvi rojstni dan zaprla vneko šolsko sobo ter odprla plin, tako da je otrok vsled vdihavanja vhaajajočega plina umrl čez dve uri. Ko se je obtoženka prepričala, da je otrok mrtev, je obvestila o tem sosedinje, na

kar so jo zaprli. Pred porotniki je obtoženka priznala, da je storila svoj čin popolnoma premišljeno, ker je izredno ljubila svoje dete in ni mogla gledati, kako trpi zaradi bolezni. Vse priče so izpovedale, da je zelo negovala otroka, ki je bil bolan, in da je dostikrat prečela cele noči pri njem, ne da bi se slekla. Po zdravniški izpovedi je bil otrok zelo slabe konstitucije in bi bržkone zelo kmalu umrl vsled jetike. Porotniki so stavljeni vprašanje o umoru soglasno zanikali, na kar je bila obtoženka takoj prosta.

— **Sprememba posesti v Kranju.** Krojač in posestnik v Kranju, Lovro Rebolj, je prodal svojo hišo ob državni cesti v kankrskem predmestju Štefanu Lubeinscheggu, poslovođji v pok., za 14.000 K. — Ivan Potočnik, čevljar in posestnik v Kranju, je kupil za 16.000 kron hišo št. 189 na Glavnem trgu, last Lovra Rebolja, za 16.000 K, medtem ko Lovra Rebolja, svojo hišo v Cerkv. ul. št. 91, kakor tudi vrt, je prodal za 16.000 kron Fr. Stirnu, oficijantu pri okrajnem glavarstvu v Kranju.

— **Obolel** je nenadoma v Gradcu predstojnik idrijskega rudarskega ravnateljstva, dvorni svetnik Bilek.

— **Slovenec umrl v Ameriki.** V Lloydellu, Pa., je umrl 21. avgusta Slovenec Josip Culhar.

— **Družba sv. Rafaela** prosi nujno vsa izobraževalna društva, ki so prejela vabila, naj ustanove izseljeniške odseke, da se po možnosti nemudoma odzovejo vabilu in če mogoče z obratno pošto naznanijo družbi, je-li že ustanovljen tak odsek ali ne. — Družba ima sedaj lastno pisarno in lastnega uradnika, ki se peča edino le s posli izseljeniškega vprašanja, daje pismena pojasnila, spremlja potnike v potovalne pisarne, sploh jim je na razpolago za svet in pomoč. — Prosimo nujno tudi našo duhovščino in naša žuda bi ne svetovali onim, ki hočejo potovati v Ameriko, naj se na vsak način vsaj pred odhodom zglaste v družbini pisarni v Ljubljani (Dunajska cesta št. 32, v poslopju »Zadružne zveze«). — Pouk, družbin znak in priporočilni list, vse dobe brezplačno! Družba želi vsakemu koristiti v materialnem in moralnem oziru.

— **Argentinsko meso** je na parniku »Alice« došlo v Trst. Poskušat ga je šla komisija z županom dr. Valerijem in poslanecem Pittonijem na čelu. Izjavili so, da je meso mnogo boljše, nego ono, ki se ga prodaja v Trstu. V Trst je prišel k poskušnji tudi dunajski podžupan Hierhammer s pristojnimi funkcionarji.

— **Samoumor kalvinskega župnika.** V velikem Enyedu na Ogrskem se je vsled neozdravljive bolezni ustrelil kalvinski duhovnik Szilagyi.

— **Mizarski štrajk v Sarajevu** je že pričel; posredovanje vladnega tajnika Brodnika ni imelo uspeha.

— **Za mohamedanska revna dekleta** ustanove mohamedanske organizacije v Bosni tovarno pletenin v Sarajevu. Akcijski kapital znaša 500.000 K.

— **Vinska letina v Hercegovini** je letos popolnoma odrekla. Peronospora je vse uničila; kjer so sicer pridelali po 100 hl vina, so dobili letos komaj par litrov kislice. Namiznega grozdja sploh ni bilo.

— **Nove vrste tkanine.** Najnovejša tkanina, podobna svilu, samo da je lepša in trpežnejša, se napravlja v Ameriki iz listja pilapla. Sad je rdečkast in ima vedno na vrhu nekaj palmi podobnih listov. Iz teh listov se dobiva najnovejša tkanina. Listi imajo namreč vse polno nitk, iz katerih se potem prede perilo. Toda do danes še niso iznašli, da bi se moglo s strojem puliti nitke iz lista. Opravljati se mora to delo z rokami. Naravno je, da je tako perilo zelo drago in velja ena srajca do 20 dolarjev in več. Toda tako srajco se pa nosi tudi po 30 let. Če se razvije industrija od imenovanega sadeža, se še ne ve, in sicer zato ne, ker imajo tovarne tkanin velikansko sviloprejk. Te bi potem izgubile kolikor toliko svojo vrednost ali ceno.

— **V Ameriki umrli Slovenci.** V Ely, Minn., je umrl dne 13. avgusta Slovenec Jožef Jenko. — V Calumetu je umrla dne 26. avgusta soproga g. Matije Grahka, gospa Marija Grahek, rojena Maurin. Pokojnica se je rodila leta 1871 v Zagradcu, župnije Stari trg pri Poljanah nad Kolpo. — V Čikagi je umrl dne 21. avgusta Slovenec Anton Zupančič, ki je prišel v Ameriko še pred 20 leti.

— **Slovenec ponesrečil v amerškem rudniku.** Iz Eveletha, Minn., se poroča, da je dne 19. avgusta zasula v rudniku rojaka Ivana Ambrožiča ruđa. Izkopali so ga mrtvega. Zapuščena soproga, s katero se je šele pred tremi meseci oženil.

— **Sreča v nesreči.** Iz Calumeta se poroča: Ako je imel kdo v svojem živ-

ljenju srečo v nesreči, je to gotovo naš rojak Mihael D. Zunič. 26. avgusta je šel na delo v Red Jacket-rov z osmimi tovariši. Treba jim je bilo popravljati tramovje v rovu. Ko so bili na mestu, kjer bi morali začeti, spodrsnilo mu je ter je padel v nek navpični rov. Kakor sam pripoveduje, letel je doli, dokler se ni z obrazom zadel ob nekaj trdega, kar je zagrabil z rokama ter se spuščal doli. Bila je to debela vrv iz jeklene žice. Ko so ga začele skeletni roke, ker se mu je koža olupila, oklenil se je z nogami vrvi ter je v tem položaju bil nad 20 minut, dokler niso prišli tovariši, ki so ga rešili. Ta pač čudovita rešitev gotove smrti — rov je namreč šest tisoč čevljev globok — bi bila neverjetna, ko ne bi bila resnična. Ko je prišel na prosti zrak, hoteli so ga peljati v bolnišnico, kar pa je odklonil, ker se je počutil dovolj trdnega, iti pol ure daleč v bolnišnico, kjer so mu ranjeni roki obvezali.

— **Romanje na Trsat in na Brezje** je železnica preložila na 26. in 27. september.

— **Nagloma umrl** je v Mengšu zidarski mojster in gostilničar gospod Gregorec.

Zmrznjeno argentinsko meso.

K raznim predlogom, kako odstraniti vedno večjo draginjo mesa, se je pridružil v zadnjih dneh nov projekt o uvažanju zmrznjenega mesa iz Argentine.

Tak poskus se je dobro obnesel na parniku »Alice« družbe Austro - Amerikana vpricho tržaškega župana, magistratne komisije za oskrbovanje živil in v navzočnosti mestnih živinozdravnikov. 16. t. m. se napravi nov poskus na istem parniku; navzoči bodo župan iz Dunaja, mnogo občinskih svetnikov, reprezentantje različnih industrijskih podjetij in precejšnje število dunajskih gospodinj. Tudi graški magistrat bo poslal svojega zastopnika.

Prvi, ki je pokazal, kako se da meso ohraniti v mrzlem prostoru z nalašč za to napravljenim aparatom, je bil francoski inženir Karol Tellier. Njegovi poskusi pod nadzorstvom članov pariške znanstvene akademije, z metiličnim etrom, so se jako dobro obnesli. Zmrzneno meso se vedno ohrani duh svežega mesa, samo barva je postala bolj rujava in na površini se meso nekoliko posuši.

Tellier je prvi poskusil, kako bi se meso v oddaljene kraje prevažalo. Leta 1876. je odposlal na posebnem parniku imenovanem »Le Frigorique« iz Rouena v Buenos-Ayres meso, ki se je jako dobro ohranilo.

Nov uspeh se je dosegel leta 1877, kajti novi stroji, ki sta jih iznašla Carre in Jullien, so znižali že temperaturo od 28. do 31. stopinj pod ničlo.

Dandanes trpi proces zmrznenja skoraj 16 ur! Meso izgleda ravno tako, kakor da bi bilo popolnoma sveže in ohrani tudi svoj navadni okus. Jullienov način je še bolj praktičen kakor je bil Tellierov, posebno glede izvažanja, odpošiljatve in majhno porabo prostora.

Argentinijsa se je poprijela takoj te nove industrije in ena sama družba porabi v ta namen več kot 600 volov in 6000 ovac na dan.

Preskrbljeno je tudi glede snage in higijene. Vlada je v ta namen že leta 1900 izdala posebne odredbe in cel proces se izvrši pod nadzorstvom držav, njih zdravnikov.

Izvoz.

Leta 1909, se je izvažalo tako pripravljeno meso iz Argentine v Anglijo, Francijo, Belgijo, Nemčijo, Španijo, Italijo, Afriko, Severno Ameriko, Kubo in v Brazilijo. V prvih šestih mesecih lanskega leta se je odposlalo 119,950.000 kilogramov svežega mesa; od januarja do maja 8,728.000 kg. suhega mesa in 20,997.000 kg. masti. Posebno veliko argentinskega mesa se proda v Londonu. L. 1899. se je porabilo v Londonu 303 milijone 909.950 kg mesa in od tega celih 210,407.750 kg. je bilo argentinske provenience. Dr. Neumayer je izračunal, da je bilo od 400.000.000 kg. mesa samo 23 odstotkov konfisciranega.

Proučevanje prodaje argentinskega mesa.

Z Dunaja se danes poroča: Trgovinsko-politično osrednje mesto na Dunaju je v svoji včerajšnji seji na vsodbudo trgovinskega ministrstva sklenilo, da odpošlje koncem meseca septembra na Angleško posebno komisijo strokovnjakov, da prouče organizacijo trgovine z argentinskim mesom na Angleškem.

Študirali bodo poleg tega prevoz po morju, prekladanje blaga iz ladij in odpošiljanje blaga na konsumne trge, organizacijo tržišč in razmere v cenah. Komisija bo obstajala iz mož, ki so

strokovnjaki v veterinarskih in sejm-
skih napravah, odposlancih mesarske-
ga obrta ter strokovnjakih za vožnjo po
železnicah in ladjah ter po delegatih
vagonske in hladilne industrije. Komi-
sija bo štela kolikor mogoče malo
članov.

ZRAKOPLOV »ZEPPELIN VI.« ZGOREL.

Baden-Baden, 15. septembra. Zrakoplov »Z. VI.«, ki je bil namenjen za vožnjo s potniki, je včeraj zgorel vsled eksplozije bencina. »Z. VI.« je bil last nemške akcijske družbe za zrakoplovno vožnjo. Predvčerajšnjim in včeraj se je dvignil zrakoplov večkrat v zrak s potniki. Včeraj dopoldne se je dvignil z 12 potniki ter je preplul približno 30 km, ko so opazili, da se je sprednji motor nekaj pokvaril. Vsled tega se je zrakoplov vrnil v Oos, odkoder je odplul. Zrakoplov so takoj spravili v zrakoplovno lopo, da bi ga popravili za napovedane današnje vožnje. Motor so popravljali po navodilu inženirjev štirje monterji. Naenkrat okoli pol 4. ure popoldne, pa se je čulo iz lope močno detonacijo in v naslednjem trenutku že so izbruhnili iz lope veliki plameni. Telefonično obveščena požarna bramba je bila kmalu na mestu. Istočasno, ko je došla požarna bramba, so pritekli iz lope omenjeni štirje monterji, podobni gorečim bakljam. Vsi štirje so zadobili hude opekline. Ognjegascem se je kmalu posrečilo pogasiti požar. Večji del lope so rešili, zrakoplov pa je bil popolnoma uničen. Poklicani zdravniki so nudili ponesrečenim monterjem prvo pomoč ter so odredili, da so jih prepeljali v bolnišnico. Tamkaj so izpovedali o vzrokih katastrofe. Ko so popravljali motor in so ga zagnali v tek, je preskočila iskra na kotel z bencinom. Predno so se zavedli grozeče nesreče, je nastala močna eksplozija in v naslednjem trenutku je bila vsa lopa v plamenu. Zrakoplov je bil podoben nekoliko hipov okoli 100 metrov dolgemu ognjenemu stebri, nekoliko trenutkov pozneje pa so začeli padati na monterje goreči ostanki zrakoplovskega ovojja, vsled česar so se jim vnele obleke. Le s težavo so se rešili na prosto. Škode je 150.000 mark. Za nameravano današnjo vožnjo je zrakoplov najel za 3000 mark baron Goldschmidt-Rothschild, in sicer za dve uri. — Ogródje zrakoplova, ki je vse skrivljeno, bodo razdrli in ga poslali v Friedrichshafen, kjer bodo izvršili rekonstrukcijo dela.

KOLERA.

V Peterburgu je obolelo na kolero 59 oseb, 9 jih je pa umrlo. Kolero ima v Peterburgu 600 oseb. V Apuliji je obolelo na kolero zopet 45 oseb, umrli sta pa dve. Na Dunaju so oddali v bolnišnico grobarja Czermaka, ki je bil navzoč ob obdukciji na kolero umrlega vrtnarja Gasselhuberja. Sumljiva kolere sta tudi neki natakari in neki delavec. Nabili so na Dunaju oklic, da se mora zaradi nevarnosti kolere vsak sumljiv slučaj takoj naznaniti. V Podgorici pri Krakovu sta oboleli dve osebi na znakih kolere. V Mohaču na Ogrskem so obolele iznova tri osebe na kolero, žena nekega kovača je umrla, kakor tudi delavka Csanyi. V Pečuhu je obolel na kolero vojak Pinter 69. pešpolka. V baranyaški okolici je dozdaj na kolero obolelo 13, umrlo je pa 5 oseb. Zaradi kolere so prekinili vaje 4. armadnega zbora. Kolera divja, kakor smo že včeraj poročali, tudi v Nemčiji. V Marienburgu je obolelo na kolero 7, umrlo so pa 4 osebe. Tudi v Kolinu je obolel neki mornar na znakih kolere.

KOLERA NA RUSKI CARSKI JAHTI?

Iz Kodanja poročajo, da je neki sluga ruske carice vdove na ruski carski jahti, ki je sedaj zasidrana v Kodanju, umrl na kolero podobni bolezn.

MILIJONI ZA NAROD.

Atene, 15. septembra. V Londonu živeči grški miliarder Corelianos je obvestil svoje póstavne dediče, da je v oporoki zapustil grški državi 700.000 funtov, to je približno 15 milijonov kron. Pripomnil je tudi, da je že pred letom izlašal grškemu kralju prvi rok, milijon frankov, za vojne namene, ne da bi se pozneje ta denar porabil v določeno svrhu. Svojim dedičem naroča, naj skrbijo, da se njegov namen tudi v tem oziru izvrši.

Ljubljanske novice.

Iz Prometna zveza priredi danes zvečer v Ljubljani velevažen shod, na katerem poroča odposlanec osrednjega društvenega vodstva.

Iz Hribarjem — lakotal Nežadovoljen sam s seboj je mestni tržni nadzornik Ribnikar. Izprevidel je menda, da njegovi politični shodi po Dolenjskem nič ne koristijo aprovizaciji ljubljanskega mesta. Hribarjev odhod z magistrata je temu možu odprl oči in pričel je sedaj po mladinskih listih kričati, »da je v Ljubljani lakota«. Dokler je bil Hribar na magistratu, je bilo povsod čitati, da je v Ljubljani »blagostanje«, sedaj je pa nakrat Ribnikar v Ljubljani »lakoto« napravil. Sedaj vsaj vemo, na kateri bolezn bomo umrli Ljubljančanje po Hribarjevem odhodu. Ubogi dr. Tavčar! Nad tem se bo že maščeval Ribnikar in prve poteze tega maščevanja se že vidi. Ribnikar pozna marsikatero dr. Tavčarjevo žilico in vé, da za lakoto ne mara. V rokah Ribnikarjevih pa je, da nam deli ali ne deli lakoto, in sedaj naj se dr. Tavčar boji Ribnikarjevega maščevanja. Sedaj se-le razumemo, zakaj se doslej nič ne vé, da bi bil Ribnikar kaj storil za aprovizacijo mesta. Hotel je imeti starije na vrvi. Sedaj pa ropota o draginji in lakoti in ne vé, da s tem samega sebe zmerja. Doslej Ribnikar ni predložil še nobenega temeljitega referata, kako odpraviti draginjo, starije tudi ni premagal in zato je mož nezadovoljen sam s seboj ter bi se rad z lakotjo nad vsemi maščeval. Pa upajmo, da se bodo že našli ljudje, ki bodo Ribnikarju povedali, kake so njegove dolžnosti za aprovizacijo mesta in da bi bilo glede tega že davno bolje v Ljubljani, če bi se Ribnikar kaj razumel na tisto službo, na katero je prišel le po — Hribarjevi protekciji, ki se je tudi v tem vprašanju pokazala, da je za nič. Zato se strinjamo s klicem mladinov, katerega je danes zjutraj na nekem popirju porodila Ribnikarjeva modrost: »Saj je boljše, da gre vse k vragu, kot da bi šlo tako naprej!« S tem bo aprovizacijsko vprašanje v Ljubljani res temeljito — rešeno.

Iz Mladini in starini se bodo zme-nili o napadih na dr. Tavčarja in dr. Trillerja pred okrajnim sodiščem ljubljanskim dne 24. t. m. Takrat se bo nadaljevala ta razprava, v kateri mestni tržni nadzornik Ribnikar hoče odsekati glavo dr. Tavčarju in dr. Trillerju. Pričevati pridejo dr. Ploj, Ivan Hribar in baron Schwarz.

Iz Za slovensko glasbeno društvo »Ljubljana« je daroval državni in deželni poslanec komerčni svetnik g. Fr. Povše 100 K. Odbor »Ljubljane« se velikodušnemu gospodu darovalcu udano zahvaljuje z zagotovilom, da bo »Ljubljana« pokazala se za tako odlično naklonjenost hvaležno s tem, da bo vedno bolj stremila po izpopolnitvi.

Iz Z vaj ob italijanski meji se je vrnil danes zjutraj ob 5. domači 27. deželno-brambovski polk, ki se premesti bodoče leto na laško gorčiansko mejo. Vaje po hribih so bile zelo naporne. Polk je vadi deloma sam, deloma s 4. brambovskim polkom in z gorsko artiljerijo. Čujemo, da je obolelo na grizi ob vajah jako veliko število topničarjev. Vojaki so ob vajah v obmejnih gorah v višini 1500 m in še višje veliko trpeli, a humorja slovenski fantje seveda niso izgubili in so se tolažili s tole pesmico: »Lepa naša domovina, — Manjka kruha, — Manjka vina,« — ki so si jo pravcato vojaško po svoje pri-krojili.

Iz Bodite pravični! V Ljubljani je izborna domača tvrška Breznik, ki prodaja glasovirje in druga glasbila. Na čuden način pa postopa proti tej tvrški učitelj glasbe g. Gerstner in zahteva od učiteljskihnikov na tukajšnjem učiteljsku, da morajo kupovati instrumente pri tvrški Hopf v Šelenburgovi ulici. G. Gerstner si tudi zapisuje, kdo kupi instrument pri Hopfu, — zakaj, to že sam najbolje vé. — Proti takemu postopanju protestiramo in zahtevamo, da takim čudnim pojavom na državnem zavodu ravnateljstvo takoj napravi konec!

Iz Umrli so v Ljubljani: Fran Tobias, posestnik, 81 let. — Miroslav Turšič, bančnega uradnika sin, 3 leta. — Cirila Plavec, hči tov. čuvaja, 5 mesecev. — Fran Merjasec, sin tov. delavca, 10 let. — Zorana Tavčar, hči odvetniškega sollicitatorja, 16 mesecev. — Fr. Medved, čevljar, 28 let. — Ivan Vehovec, posestnik, 40 let. — Terezija Mulej, rejenka, 3 tedne. — Alojzij Bitenc, zasebnik, 76 let. — Milan Turšič, sin bančnega uradnika, 7 mesecev.

Iz Samoumor v gozdu. Našli so danes v gozdu za »Rdečim križem« nekega obešenca, ki je, kakor je soditi po znakih, že več dni tam visel. Kdo da je, se še ne vé.

Iz Nov način goljufije. Če greš v gostilno, pa po zaužitju uideš, se takoj vé, da si goljuf. Bolj prebrisana pa je bila pred par dnevi neka 22-letna, zaradi nepoštenosti že predkaznovana deklica. Prišla je v neko gostilno na Sv.

Petra cesti ter se tam do dobrega najedla in napila. Ko je bil želedec že popolnoma napolnjen, je pustila na mizi denarnico in šla ven. Glede na to se ni zanj nihče naprej zanimal in ker je le ni bilo nazaj, je natakarka denarnico spravila. Ko jo je pa pozneje odprla, ni našla v nji nobenega bora in takoj ji je bilo jasno, da je sedla goljufici na desko. Stvar je takoj prijavila policiji, ki je kmalu nato goljufico izsledila in aretovala.

Iz Ukradeni kolesi. Včeraj popoldne je bilo na Viču iz neke veže ukradeno železniškemu uslužbencu Mihaelu Pujzarju kolo »Dürkopp Diana«, vredno 160 K. — Dne 5. t. m. je bilo pa ukradeno kolo »Union« s tovarniško številko 129.336 mesarju Ivanu Lenčku v Želodniku pri Domžalah.

OBSTRUKCIJA V DALMATINSKEM DEŽELNEM ZBORU.

ki so jo v zadnjem zasedanju uprizorili pravaši, se po sklepu pravaških voditeljev v prihodnjem zasedanju (25. t. m.) ne bo nadaljevala, toda le pod gotovimi pogoji, med katerimi je najvažnejši ta, da makarski poslanec dr. Niko Ribičić svoj mandat položi.

POGAJANJA MED NEMCI IN ČEHI.

Bienert se je včeraj pogajal glede na delozmožnost češkega deželnega zbora z dr. Pacakom. »Union« poroča, da je izjavil neki češki politik, da je misliti na uspeh pri praških pogajanjih zgolj če pozove Bienert tri Čeha v ministrstvo.

ANGLEŽI IN NEMCI.

Zaradi angleškega vohunstva v Nemčiji namerava Nemčija deloma prepovedati vhod v Borkum, Helgoland in Vangerog.

MINISTRSKA KRIZA V BULGARIJI.

Bulgarski ministrski predsednik Malinov je podal kralju demisijo, ker so nastala nesporazumljenja v ministrstvu glede na makedonsko vprašanje.

Štajerske novice.

§ Pri občinskih volitvah na Teharjih so Nemci ohranili to občino še v svojih rokah. Od slovenske strani se je premalo storilo proti vplivu tovarne v Štoreh. Gotova kričava liberalna slovenska gospoda v Celju se dere samo o volitvah. — Včeraj je v Trbovljah volil III. in II. razred. V III. razredu so Nemci zmagali z večino 72 glasov, tudi v II. razredu so zmagali Nemci, danes pa voli I. razred, v katerem dobe Nemci skoro gotovo 1 glas večine.

§ Veleposestnik gosp. Franc Kralj umrl. Iz Rajhenburga na Savi se nam poroča: Dne 13. septembra ob 8. uri zjutraj je umrl po dolgotrajni bolezn, previden s sv. zakramenti za umirajoče, Franc Kralj, veleposestnik v Dovškem, v 86. letu svoje starosti. Bil je eden najuglednejših mož naše župnije in vzgledno lepega krščanskega življenja. Ob njegovi rakvi plaka uro za uro množica ljudi, spominjajoč se neštetihi dobrot, katere jim je rajni tolikokrat in tako blagohotno delil. Več kot 500 otrokom je bil nepozabni krstni, oziroma birmanski boter. Bil je rajni tudi večletni občinski svetovalec in odbornik in nad 40 let ključar prijazne cerkve sv. Jakoba, za katero je skrbel z vso vnemo svoje požrtvovalne ljubezni do hiše božje. Od hiše žalosti so se župnijske cerkve v četrtki ob 10. uri predpoldne, kjer so bile maše zadušnice. Ob 11. se je izročilo njegovo telo na župnijskem pokopališču materi zemlji. Zalujoči gospoj soprogi rajnega in njegovi hčerki najglobokejše sožalje!

ŠESTDESETLETNICA DR. ANTONA MAHNIČA.

14. t. m. je slavil škof dr. Anton Mahnič 60-letnico svojega rojstva. »Hrvatstvo« ob tej priliki prinaša uvođen članek, v katerem opisuje velika Mahničeva dela in ga slavi kot apostola hrvaške misli v Istri. Tudi mi se navdušeno pridružujemo bratom Hrvatom z željo, da Bog ohrani Hrvatom in Slovencem biskupa Mahniča še dolgo vrsto let, da bo videl združena in srečna oba naroda.

Telefonska in brzojavna poročila.

NOVA DOBA NA HRVAŠKEM.

Fuzija čiste stranke prava in pravašev »Hrvatstva«.

Zagreb, 15. septembra. Na današnji veliki in sijajni skupščini čiste stranke prava in pravašev »Hrvatstva« se je izvršila fuzija obeh struj v stranko prava s krščansko-socialnim programom. Fuzija je bila izvršena soglasno in zanosno aklamirana.

PASIVNI ODPOR NA JUŽNI ŽELEZNICI.

Dunaj, 15. septembra. Danes se je pričel na vseh progah južne železnice pasivni odpor, ker do včeraj ravnateljstvo južne železnice ni izpolnilo zahtev železničarjev.

Inomost, 15. septembra. Pasivni odpor se je pričel na vseh tirolskih progah južne železnice, posebno na Južnem Tirolskem. Čuje se, da bodo posredovale trgovske zbornice in občine.

Gradec, 15. septembra. Tudi tu se je pričela pasivna rezistenca na južni železnici, ki se pa pri osebnih vlakih še ne pozna, pač pa imajo zamude tovorni vlaki.

Dunaj, 15. septembra. Popoldanski dunajski listi prinašajo naslednji komunikate: Izvrševalni odbor upravnega sveta južne železnice je v svoji današnji seji po daljšem posvetovanju sklenil, da upravni svet od generalnega ravnateljstva mu predložene predloge za spravo s koalicijo uslužbencev sprejme. V tem je obsežena obširna ugoditev najvažnejših zahtev, vendar se stavlja pogoj, da se iz zahtev, ki so manjše vrednosti in ki še niso sprejete, ne sme razviti vnovič pasivni odpor. Obljublja se pa, da bo upravni svet tudi te zadeve proučil in rešil najpoznejše do 1. novembra.

Dunaj, 15. septembra. Ob 1. uri popoldne so bili zaupniki železniške koalicije in personalne komisije sprejeti od generalnega ravnateljstva južne železnice.

Dunaj, 15. septembra. Generalno ravnateljstvo južne železnice priobčuje komunikate, v katerem pravi, da se je začel ponoči pasivni odpor, ker so se včeraj pogajanja razbila in da se že znatno kažejo nasledki. Vlaki imajo znatne zamude, celo pri osebnih in brzovlakih. Na mnogih postajah se kaže veliko pomanjkanje osebja.

(Opomba uredništva: Na ljubljanskem južnem kolodvoru se pasivna rezistenca še malo pozna. Poznala se je še-le pri danes popoldne došlem poštnem vlaku, ki je imel 10 minut zamude.)

BIENERTH KONFERIRA.

Dunaj, 15. septembra. Bienert je danes konferiral z nemškimi poslancem dr. Rollerjem, kateremu je dopovedoval, kak vpliv bi imela sprava v češkem deželnem zboru na razvoj dogodkov v državnem zboru.

JAVNI SHODI ZA LJUDSKO ŠTETJE.

Trst, 15. septembra. Politično društvo »Edinost« prireja 17. t. m. pri sv. Jakobu in 18. t. m. v Rojanu javna shoda. Na dnevnem redu je: Ljudsko štetje.

KOLERA NA DUNAJU.

Dunaj, 15. septembra. Od včeraj na danes ni bil naznanjen noben nov slučaj kolere.

BIELOHLAWEK PRED SODIŠČEM.

Dunaj, 15. septembra. Danes se je pred okrajnim sodiščem v Jožefovem pričela obravnava o znani aferi Hraba. Državni poslanec Herman Biellohlawek nastopa kot tožitelj proti hišnemu posestniku Silbererju in tedniku »Der Montag«. Zastopnik Silbererjev je naznanil dokaz resnice ter je že pričel z silnimi obtožbami Biellohlaweka, kateremu z raznimi slučajci očita, da je mesto mestnega svetnika in deželnega odbornika izrabljal v privatne namene. Izjave Silbererjevega zastopnika so jako senzacionalne in za Biellohlaweka zelo kompromitujoče.

SMRTNE OBSODBE V TURČIJI.

Carigrad, 15. septembra. Sultan je potrdil smrtno obsodbo za 40 albaneških vojakov, ki so sodelovali v lanskem ustanku.

ARETOVANI VOHUNI NA RUSKEM.

Peterburg, 15. septembra. V Sebastopolu so včeraj aretovali nekega Japonca, enega Rusa in dve ruski dami, ki so v malem čolničku obkroževali zasidrane ruske bojne ladje, da bi dobili podatke o velikosti ladij.

Rogaški

Tempel

vrelec. Dietetična namizna
pijača s obilno ogljikovo
kislino. Pospešuje prebavo
in izmenjavo snovi.

Styria

Zelo koncentriran medikament
vredno, priporočljiv pri
kroničnem žolčnem kataru,
zaprtju, Brightovih ledicah,
vraničnik oteklinah, jetrni
trdnji, slatičih, snovnoizmen-
skih boleznih, kataris dihal-
nih organov.

Donati

Zdravilen vrelec največje
vsobne svoje vrste. Zlasti
uporaben pri kroničnem čre-
vesnem kataru, obstopaciji,
žolčnih kamenih, tošičici
urganju, sladkovni bolezn.

**Najmočnejši
prirodni vrelec magnezijo-
glauberske soli.**

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 3062 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
14	9. zveč.	734.2	16.4	sl. zah.	oblačno	0.0
15	7. zjut.	34.9	14.1	brezvetr.	p. oblač.	
	2. pop	35.9	18.6	sr. jvzh.	del. jasno	

Srednja včerašnja temp. 16.8°, norm. 15.0°.

TRŽNE CENE

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 10. septembra

Pšenica za oktober 1910	9.91
Pšenica za april 1911	10.24
Rž za september 1910	7.34
Rž za oktober 1910	7.74
Rž za april 1911	7.96
Oves za oktober 1910	8.26
Koruza za september 1910	5.76

Zahvala.

Za izraženo sočustvo ob bo-
lezni in smrti predragega in pre-
rano umrlega gospoda

Alojzija Bitenca

posestnika in sedlarja iz Podgore
izrekamo tem potom najiskrenejšo
zahvalo.

Posebno se moramo zahvaliti
prečastili duhovščini, gosp. Antonu
Tomeljnu za izredno požrtvovalnost
ob bolezni in g. župniku Valentinu
Zabretu, nadalje se zahvaljujemo
g. županu Antonu Belcu, vojaškemu
veteranskemu društvu, in Blaž Po-
točnikovi čitalnici, kakor tudi ve-
lečenj. gosp. Eger, Pilko, Schuster,
Magdič, Filipu Ganter, in iz Ljub-
ljane vsem ostalim sorodnikom,
znancem in prijateljem za tako obilo
spremistvo k zadnjemu počitku.

Bog bodi plačnik vsem.

Žalujoči ostali.

2665

Kurzi efektov in menjic.

Skupna 4% konv. renta, maj—no- vember	9355
Skupna 4% konv. renta, januar —julij	9355
Skupna 4-2% papirna renta, fe- bruar—avgust	9740
Skupna 4-2% srebrna renta, april —oktober	9745
Avstrijska zlata renta	11585
Avstrijska krona renta 4%	9350
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	8370
Ogrska zlata renta 4%	11220
Ogrska krona renta 4%	9175
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	8110
Delnice avstrijsko-ogrske banke	1846
Kreditne delnice	66490
London vista	24002 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 mark	11745
20 mark	2349
20 frankov	1907
Italijanski bankovci	9460
Rublji	254 1/2

Kupujte le vžigalice: „V korist obmejnim Slovincem“

Dobra samostojna

kuharica

ki pomaga tudi pri hišnih opravilih, se išče
za **Dunaj**. Plača po dogovoru. Več pove
uprava „Slovenca“.

Za trgovino z mešanim blagom se išče

blagajničarka.

Prosilke izurjene prodajalke imajo prednost.
Čas vstopa prve dni prihodnjega meseca.
Naslov naznani iz prijaznosti upravništvo
„Slovenca“.

2662

A-KUNE
VELIKA
IZBERA
OBLEK

LJUBLJANA:
DVORNI TRG 3

Vsakovrstne obleke,
površniki, suknje,
deška oblačila.

Lastni izdelki!

Velikanska zaloga
blaga za izdelovanje
oblek po meri.

Strogo solidne,
stalne cene.

Telefon šte. 291. 2514

Izredni občni zbor

Vzajemnega podpornega društva v Ljubljani
se vrši 2658

dne 28. septembra 1910 ob 5. uri
popoldne v društvenih prostorih,
Kongresni trg št. 19.

Dnevni red:

1. Poročilo o računskem zaključku XI. od-
seka in o določitvi dividende za ta
odsek.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorovalnega sveta.
4. Sklepanje o računskem zaključku.
5. Sklepanje o nekaterih spremembah pravil.
6. Slučajnosti.

V Ljubljani, dne 15. septembra 1910.

Načelstvo.

V slučaju, da se ne doseže sklepčnost, vrši
se v smislu določil § 27. društvenih pravil dne
7. oktobra 1910 ob 5. uri popoldne drug občni zbor
v istem času, na istem kraju in z istim dnevnim
redom.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani
registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Zanesljiv, trezen

kočijaž

s l. izpričevali, zmožen slovenščine in nem-
ščine, se sprejme takoj. Samski prosilci
imajo prednost. Kje, pove iz prijaznosti
uprava tega lista.

2663

Gospodom trgovskim sotrudnikom

kateri se hočejo etablitirati in rabijo
lično trgovsko opravilo, se nudi

izvanredna prilika

isto kupiti po nizki ceni. Oprava je
v popolnoma dobrem stanu, malo
rabljena in jo prodam le radi prevzetja
večje trgovine. Pogledati in vprašati
je: **Rudolf Zorè, Jesenice (Go-
renjsko).**

2656

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob in kabineta z pritliklinami, je za
november-termin oddati. Stanarina znaša K 300.—
Vpraša se **Tržaška cesta št. 4.**

2655

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50—80 vinarjev
liter, ker se dobi pri **Josipu Maljavac**, pošta in po-
staja **Roč v Istri**, črno (rudeče) franko vsaka železniška
postaja na Kranjskem po 38 vinarjev liter in se ga
more naročiti tudi samo 56 litrov.

667 100—1

Kupim dva para

2648 3

težkih konj

Ponudbe naj se naslovijo: **Josip Škrlič**,
spediter, Dunajska c. 29, Ljubljana.

Julij Meinl

Ustanovljeno 1862.

Uvoz kave
Veležgalnica kave

Knjigarna in trgovina muzikalij
Kleinmayr & Bamberg

Ljubljana, Kongresni trg št. 2

2492

priloga svojo

10—1

popolno zalogo

na tukajšnjih in zunanjih učnih zavodih uvedenih

šolskih knjig

v predpisanih izdajah po naj-
nižjih cenah.

Izkazi učnih knjig se oddajajo zastoji.

== Najboljša ura sedajnosti: zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena ==

se dobi samo pri

H. SUTTNER, Ljubljana, Mesni trg

Lastna ovarena ur v Svici.

2018

Tovarniška varstvena znamka „IKO“.

? I ?
I K O
? O ?

? I ?
I K O
? O ?

